

SAUSUMOS VĖJO IR SAULĖS ŠVIESOS ENERGIJOS ELEKTRINIŲ, PERDAVIMO IR SKIRSTOMŲJŲ TINKLŲ, IR ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIŲ PASPARTINTOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS PLĖTROS ZONŲ PLANO PARENGIMO IR JO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO PROCEDŪRŲ ATLIKIMO IR DOKUMENTŲ PARENGIMO PASLAUGŲ PIRKIMO TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

I. ĮVADAS

1. Perkančioji organizacija / planavimo organizatorius:

- 1.1. Perkančioji organizacija – Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra, info@ena.lt (toliau – Perkančioji organizacija / Planavimo organizatorius).

2. Perkamos paslaugos:

- 2.1. Perkamos paslaugos – sausumos vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir skirstomųjų tinklų, ir energijos kaupimo įrenginių paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų plano parengimas ir jo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrų atlikimas ir dokumentų parengimas.
- 2.2. Gali būti rengiamas vienas bendras sausumos vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir skirstomųjų tinklų, ir energijos kaupimo įrenginių paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų planas arba atskiri: sausumos vėjo elektrinių paspartintos plėtros zonų planas, saulės šviesos energijos elektrinių paspartintos plėtros zonų planas; perdavimo ir skirstomųjų tinklų paspartintos plėtros zonų planas; energijos kaupimo įrenginių paspartintos plėtros zonų planas.

3. Perkamų paslaugų tikslas:

- 3.1. Paslaugos pirkimo tikslas – įsigyti paslaugas, kurių dėka bus parengtas sausumos vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir skirstomųjų tinklų, ir energijos kaupimo įrenginių paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų planas (toliau – PPZ planas) ir atliktas jo strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau – SPAV).

4. Planuojama teritorija:

- 4.1. Lietuvos Respublikos sausumos teritorija, atsižvelgiant į pagal Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 48¹ straipsnį¹ parengtą informacinio pobūdžio atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimo energijai gaminti galimybių žemėlapi, kuris apima Lietuvos sausumos ir jūrinę teritorijas ir kuriame nurodomos teritorijos, kuriose galima atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtra, taip pat teritorijos, kuriose atsinaujinančių energijos išteklių elektrinių plėtra teisės aktais ir (ar) teritorijų planavimo dokumentais ribojama ar draudžiama, esama ir planuojama perdavimo ir skirstomųjų tinklų plėtra, esamos ir planuojamos prie perdavimo ir skirstomųjų tinklų prijungti elektrinės (toliau – Žemėlapis).

5. Paslaugų teikėjas:

- 5.1. Paslaugų teikėjas – įmonė, teikianti PPZ plano rengimo ir SPAV atlikimo paslaugas (toliau – Rengėjas).

6. **Koncepcijos rengimas** – koncepcijos rengimas yra neprivalomas.

II. PLANAVIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

7. PPZ plano tikslai:

Pagrindiniai PPZ plano rengimo tikslai:

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.FC7AB69BE291/asr>

- 7.1. sudaryti sąlygas lengvesnei ir spartesnei elektros gamybai naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, atsižvelgiant į nacionaliniuose energetikos ir klimato srities planavimo dokumentuose nustatytus plėtros tikslus;
- 7.2. sudaryti sąlygas didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį Lietuvos vidaus energijos gamyboje ir galutiniame energijos suvartojimo balanse, taip mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro importo ir didinant vietinės elektros energijos gamybos pajėgumus.

8. PPZ plano uždaviniai:

- 8.1. nustatyti teritorijas, kuriose vėjo elektrinių ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų bei energijos kaupimo įrenginių plėtra nedarytų reikšmingo poveikio aplinkai ir saugomoms teritorijoms, taip pat reikalavimus šių objektų plėtrai bei šių objektų plėtros pasekmių aplinkai mažinimo priemones;
- 8.2. nustatyti konkrečias teritorijas, kuriose galėtų būti vykdoma vėjo elektrinių ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų bei energijos kaupimo įrenginių plėtra, užtikrinant skirtingų energijos gamybos įrenginių ir perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtros sinergiją;
- 8.3. vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – SPAV tvarkos aprašas), nustatyta tvarka atlikti SPAV.

III. PASLAUGŲ APIMTIS

9. Bendro pobūdžio informacija:

- 9.1. Rengiamas PPZ planas nėra teritorijų planavimo dokumentas;
- 9.2. PPZ planas rengiamas atsižvelgiant į parengtą Žemėlapi, jame pateiktą ir kitą aktualią informaciją;
- 9.3. Siekiant užtikrinti PPZ plano parengimo ir SPAV atlikimo kokybę ir išsamumą, šį planą gali rengti energetikos sektoriaus inžinerinės infrastruktūros specialiojo teritorijų planavimo dokumentus turintys teisę rengti rengėjai, kaip nustatyta Teritorijų planavimo įstatymo 40 straipsnyje.

10. PPZ plano rengimo etapas

- 10.1. Rengimo etapą sudaro:
 - esamos būklės įvertinimas;
 - paspartintos plėtros zonų formavimas;
 - SPAV atlikimas.
- 10.1.1. Esamos būklės įvertinimas:
 - 10.1.1.1. numatomose plėtros teritorijose atliekama esamos būklės analizė, atsižvelgiant į Žemėlapio atitinkamuose sluoksniuose pateiktą, ir kitą prieinamą informaciją;
 - 10.1.1.2. atliekamas vėjo elektrinių ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų bei energijos kaupimo įrenginių plėtros galimybių vertinimas, esamų tendencijų ir problemų nustatymas;
 - 10.1.1.3. pateikiamos esamos būklės įvertinimo išvados, kuriomis identifikuojamos perspektyviausios šalies mastu atsinaujinančių išteklių energijos plėtros teritorijos, galinčios tapti paspartintos plėtros zonomis.
- 10.1.2. Paspartintos plėtros zonų formavimas:
 - 10.1.2.1. atsižvelgiant į esamos būklės įvertinimo rezultatus nustatomos vėjo elektrinių ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų bei energijos kaupimo įrenginių paspartintos plėtros zonos, kuriose vėjo elektrinių ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų bei energijos kaupimo įrenginių plėtra nedarytų reikšmingo poveikio aplinkai ir saugomoms teritorijoms;

- 10.1.2.2. nustatomos paspartintos plėtos zonos iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro gamybos įrenginių plėtrai, jeigu tokia plėtra numatyta energetikos ir klimato srities planavimo dokumentuose;
- 10.1.2.3. nustatomi reikalavimai 10.1.2.1 ir 10.1.2.2 papunkčiuose minėtų objektų plėtrai bei šių objektų plėtos pasekmių aplinkai mažinimo priemonės;
- 10.1.2.4. pagal poreikį, konsultuojamasi su atsakingomis institucijomis ir suinteresuotomis organizacijomis;
- 10.1.2.5. atliekamas SPAV.

10.1.3. SPAV atlikimas ir apimties nustatymas.

10.1.4. SPAV reikalingumas – privalomas;

10.1.4.1. SPAV tikslas – nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas PPZ plano pasekmes aplinkai, konsultuotis su atsakingomis institucijomis ir visuomene, užtikrinti, kad planavimo organizatorius turės išsamią informaciją apie galimas reikšmingas PPZ plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai bei atsižvelgs į ją;

10.1.4.2. PPZ plano SPAV apimtis ir SPAV ataskaitoje pateikiamos informacijos detalumas turi būti pakankamas nustatyti PPZ plane planuojamai ūkinei veiklai taikytinus reikalavimus ir pasekmių aplinkai mažinimo priemones;

10.1.4.3. PPZ plano SPAV dokumentai rengiami ir procedūros atliekamos vadovaujantis SPAV tvarkos aprašu ir kitais aktualiais Lietuvos Respublikos teisės aktais;

10.1.4.4. Rengėjas organizuoja ir vykdo SPAV dokumentų viešinimą. Apie PPZ plano galimų pasekmių aplinkai vertinimo procesą visuomenė informuojama ir jame dalyvauja SPAV tvarkos aprašo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-455 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

10.1.4.5. SPAV metu Rengėjas gali naudotis anksčiau atliktų vertinimų, tyrimų ir studijų rezultatais;

10.1.4.6. kai paaiškėja, kad PPZ plano pasekmės gali būti reikšmingos užsienio valstybės aplinkai, Rengėjas ir Planavimo organizatorius pateikia informaciją Aplinkos ministerijai apie rengiamą planą ir jo įgyvendinimo galimas reikšmingas pasekmes aplinkai. Aplinkos ministerija nusprendžia, ar inicijuoti tarpvalstybinių konsultacijų procedūras, ir apie sprendimą praneša organizatoriui ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektams (toliau – vertinimo subjektai). Jei inicijuojamos tarpvalstybinių konsultacijų procedūros, Rengėjas atlieka SPAV tvarkos apraše ir jame nurodytame 1991 m. Konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo protokole (toliau – Strateginis pasekmių aplinkai vertinimo protokolas) nustatytas procedūras ir parengia šiuose teisės aktuose nurodytus tarpvalstybinių konsultacijų dokumentus reikiama kalba.

Kiti reikalavimai SPAV:

10.1.4.7. visi dokumentai teikiami visuomenei ir vertinimo subjektams, viešai skelbiama informacija privalo būti el. paštu suderinti su Planavimo organizatoriumi;

10.1.4.8. sprendimus dėl visuomenės ir/ar vertinimo subjektų išvadų ir pasiūlymų priima Planavimo organizatorius pagal Rengėjo parengtą išvadų ir pasiūlymų motyvuotą įvertinimą;

10.1.4.9. Rengėjas viešo supažindinimo procedūras vykdo savo sąskaita. Viešo visuomenės supažindinimo su PPZ plano ar programos vertinimo ataskaita ir PPZ plano ar programos projektu renginys organizuojamas su Planavimo organizatoriumi suderintu laiku ir patalpose, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-455 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

10.1.4.10. Rengėjas, jei to reikia, parengia SPAV tvarkos apraše ir Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo protokole nurodomus tarpvalstybinių konsultacijų dokumentus anglų kalba;

10.1.4.11. Rengėjas Planavimo organizatoriaus kvietimu turi dalyvauti renginiuose, susitikimuose, kuriuose pristatomos ir (arba) aptariamasi SPAV procedūros ir rezultatai;

- 10.1.4.12. Rengėjas privalo apsaugoti ir užtikrinti, kad Planavimo organizatorius nenukentėtų dėl paminėtų SPAV procedūrų nevykdymo ir (ar) netinkamo vykdymo;
- 10.1.4.13. Visi SPAV dokumentai subjektams teikiami tik elektroniniame formate.

11. Planavimo terminai:

- 11.1. Perkamos paslaugos Perkančiajai organizacijai turi būti suteiktos per **12 (dvylika)** mėnesių nuo paslaugų tiekimo sutarties pasirašymo dienos 2 egzemplioriais ir skaitmeniniu formatu. Perkamų paslaugų suteikimo Perkančiajai organizacijai terminas dėl nenumatytų aplinkybių gali būti pratęstas vieną kartą papildomiems **4 (keturiems)** mėnesiams, abiejų šalių rašytiniu sutikimu, bet ne ilgesniam negu bendram **16 (šešiolikos)** mėnesių laikotarpiui nuo sutarties sudarymo dienos.

12. PPZ plano rengimo paslaugų, kurias turi suteikti Rengėjas, apimtys

- 12.1. Rengėjas turi įgyvendinti visus PPZ plano rengimo etapus. Brėžinių spalviniai ir grafiniai žymėjimai turi atitikti teisės aktais nustatytus reikalavimus. SPAV dokumentai turi būti parengti lietuvių kalba, tarpvalstybinių SPAV konsultacijų dokumentai – SPAV tvarkos apraše ir Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo protokole nurodyta kalba.
- 12.2. Užbaigus kiekvieną PPZ plano rengimo etapą, Rengėjas turi gauti Planavimo organizatoriaus pritarimą.
- 12.3. Rengėjas turi koreguoti PPZ planą pagal derinimo metu gautus pasiūlymus, pretenzijas, ir pastabas.
- 12.4. Rengėjas turi parengti PPZ brėžinius, nustatančius PPZ plano vietų sprendinius, techninius sprendinius ir pasekmių aplinkai mažinimo priemones.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. PPZ planą sudaro plano sprendinių grafinė (brėžiniai) ir tekstinė (aiškinamasis raštas) dalys. Visi parengti dokumentai įrašomi į kompiuterinę laikmeną ir pateikiami .docx ir .pdf formatais. Kartu pateikiami ir plano sprendinių erdviniai duomenys.
14. PPZ plano brėžiniuose pažymima grafiškai arba nurodoma tekstu:
- 14.1. planuojamos teritorijos, administracinių vienetų ribos ir pavadinimai;
- 14.2. pagal numatytas prioritėtines kryptis (vėjo elektrinių, saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų bei energijos kaupimo įrenginių) atrinktos paspartintos plėtros zonos;
- 14.3. esama ir planuojama inžinerinė infrastruktūra, jos vystymo ar išdėstymo reikalavimai, pažymint inžinerinių komunikacijų koridorius;
- 14.4. inžinerinės infrastruktūros statinių ir teritorijų apsaugos zonos, inžineriniai tinklai ir jų technologiniai priklausiniai;
- 14.5. valstybiniai miškai, saugomos teritorijos ir jų apsaugos zonos, gamtos ir kultūros paveldo objektai, jų teritorijos ir apsaugos zonos ir kita.
15. Sprendiniai ir kita informacija pažymima brėžiniuose jų reikšmes nurodant sutartinių ženklų aprašomosiose lentelėse.
16. Jeigu viename brėžinyje neįmanoma pažymėti visų sprendinių, siekiant raiškiausio jų atvaizdavimo būdo, gali būti rengiami kiti brėžiniai. PPZ plano grafinė dalis rengiama naudojant Georeferencinio pagrindo kadastro duomenis, naujausius valstybinius erdvinių duomenų rinkinius ir žemėlapius, nurodytus Valstybinių erdvinių duomenų rinkinių ir žemėlapių sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. D1-261 „Dėl Valstybinių erdvinių duomenų rinkinių ir žemėlapių sąrašo patvirtinimo“. Kai PPZ plano brėžiniai rengiami M 1:1 000 ar M 1:500, plano grafinė dalis rengiama naudojant Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistemos duomenis arba, jeigu reikiamų duomenų šioje sistemoje nėra, planai rengiami naudojant M 1:500 ar M 1:1 000 topografinį ir inžinerinį planus. PPZ plano grafinė dalis turi būti parengta vadovaujantis Teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacija, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-1009 „Dėl Teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacijos patvirtinimo“.
17. PPZ plano tekstinėje dalyje (aiškinamajame rašte) turi būti:

- 17.1. apibūdinami planavimo tikslai;
- 17.2. apibūdinami plano uždaviniai;
- 17.3. pateikiami planuojamos teritorijos esamos būklės įvertinimo rezultatai;
- 17.4. aprašomi ir pagrindžiami plano sprendiniai, jų atitikties teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams;
- 17.5. nurodoma naudota plano rengimo metodika;
- 17.6. aprašyti PPZ plane planuojamai ūkinei veiklai (sausumos vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir skirstomųjų tinklų, ir energijos kaupimo įrenginių plėtra) taikytini techniniai reikalavimai ir ribojimai;
- 17.7. nustatytos pasekmių aplinkai mažinimo priemonės ir kiti su plano rengimu susiję paaiškinimai.
18. Planavimo procedūrų dokumentus sudaro:
 - 18.1. Energetikos ministerijos sprendimas dėl valstybės lygmens plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų rengimo pradžios ir planavimo tikslų;
 - 18.2. SPAV dokumentai, turi apimti šiuos, bet gali neapsiriboti:
 - 18.2.1. SPAV subjektų išvados, pastabos ir pasiūlymai;
 - 18.2.2. SPAV subjektų išvadų įvertinimo pažyma;
 - 18.2.3. visuomenės informavimo skelbimų internete ir spaudoje kopijos;
 - 18.2.4. viešo visuomenės supažindinimo protokolas;
 - 18.2.5. visuomenės pasiūlymų įvertinimo pažyma.
19. PPZ plano grafinės dalys rengiamos skaitmeniniame formate pagal 1994 m. Lietuvos koordinačių sistemos (LKS-94), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 936 „Dėl Lietuvos geodezinių koordinačių sistemos įvedimo“, reikalavimus. Visas erdvinių duomenų rinkinys turi būti paruoštas kaip geoinformacinė duomenų bazė, remiantis Integruotos geoinformacinės sistemos (toliau – InGIS) geoduomenų specifikacija, patvirtinta valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministro ir Valstybinės geodezijos ir kartografijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2000 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 46/32 „Dėl Integruotos geoinformacinės sistemos geoduomenų specifikacijos patvirtinimo“. InGIS specifikacijoje nenurodytų temų informacija koduojama laisvai, tačiau kodavimo specifikacija aprašoma ir pateikiama kartu su duomenimis.
20. Erdvinius duomenis apie ribas Dokumento rengėjas ruošia ir pateikia Planavimo organizatoriui skaitmeniniu formatu, tinkančiu atviram duomenų apsikeitimui (.shp formatu), taip pat kitais su planavimo organizatoriumi suderintais formatais. Rengėjo planavimo organizatoriui pateikiami plotiniai zonų duomenys turi būti topologiškai tvarkingi.
21. Rengėjo parengta PPZ plano dokumentacija ir jos duomenys (tarp jų ir skaitmeniniai) tampa Perkančiosios organizacijos nuosavybe.
22. PPZ plano sprendiniai negali prieštarauti galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams.